

CONV 343/02

WG VIII 9

REFERAT

fra: sekretariatet
til: Arbejdsgruppe VIII vedrørende Forsvar
Vedr.: **Kortfattet referat af mødet den 4. oktober 2002**

Resultat af drøftelserne

1. Høring af Corrado Antonini, formand for EDIG, Jean-Louis GERGORIN, viceadministrerende direktør i EADS, Laurent Giovacchini, direktør i det franske forsvarsministerium, Peter Lundberg, assistent for generaldirektøren for den svenske forsvarsmaterielstyrelse, og Anthony Parry, Bruxelles-repræsentant for BAE Systems.

Gruppen noterede sig en række indlæg fra ovennævnte indbudte eksperter om forsvarsmaterielpolitik.

Corrado Antonini understregede, hvor vigtigt det er at konsolidere en europæisk forsvarsmaterielpolitik på grundlag af gensidighed i markedsadgangen, harmonisering af militære operationelle krav og på længere sigt oprettelsen af et fælles forsvarsmaterielagentur. Han slog også til lyd for øgede ressourcer til FoU, fritagelse af langsigtede forsvarsinvesteringer fra Stabilitetspagten og forbedret samordning af indkøb.

Jean-Louis Gergorin understregede den slående forskel på niveauerne for FoU-investeringer i forsvarssektoren i henholdsvis Europa og USA. Han gik ind for oprettelsen af et europæisk sikkerheds- og forsvarsforskningsagentur på grundlag af princippet om frivillig deltagelse, men underlagt adgangskriterier. Det er den eneste måde, hvorpå den europæiske forsvarsindustri vil kunne blive konkurrencedygtig. Industrien bør have adgang til Fællesskabets forskningsmidler, og den nuværende struktur i OCCAR kan styrkes og lægges ind under det foreslåede agenturs overvågning.

Laurent Giovacchini understregede forsvarsindustriens helt specielle karakter, der klart viser behovet for skræddersyede løsninger. Udviklingen af tværnationale projekter er blevet hæmmet af manglen på fælles militære visioner, men dette skal forbedres i løbet af de kommende år. Der er behov for fælles indkøbsregler og for flere delte programmer, der bygger på OCCAR og LOI. Der er en plads til søjle 1-instrumenter i forsvarsindustrien og til arrangementer, der kan give iværksættermidler til forskning.

Peter Lundberg beskrev de ændringer, som den svenske forsvarsindustri har undergået i løbet af de seneste år. Disse ændringer er et resultat af en tilpasning til nye trusler, idet man bevæger sig væk fra forsvar mod invasion. Industrien har flyttet sig fra primært at have et nationalt grundlag til nu i vid udstrækning at være udenlandsk ejet, stærkt konsolideret og generelt mindre. Nye projekter kræver nu altid partnere, for at der kan skaffes tilstrækkelige midler.

Anthony Parry understregede de problemer, som den europæiske forsvarsindustri står over for. Den bliver i stadig stigende grad marginaliseret, og der er en risiko for, at de europæiske virksomheder mister deres selvstændige handlekapacitet. Løsningen skulle bygge på tre elementer: åbning af markederne, harmonisering af kravene og konsolidering. Men der er behov for politisk vilje til at gøre dette. I forbindelse med spørgsmålet om et agentur er det vigtigt først at få gjort ESFP fuldt ud operationel. Han understregede, at udvidelsen vil være en udfordring for den europæiske forsvarsindustri's fremtid.

2. Udveksling af synspunkter om forsvarsmaterielpolitikken

Formanden opfordrede gruppens medlemmer til at komme med indlæg om de spørgsmål, der var blevet rejst under eksperternes indlæg, og navnlig at lægge vægt på de fire spørgsmål, der er anført i dagsordenen for mødet.

Flere af gruppens medlemmer sagde, at det ville være for tidligt at definere en forsvarsmaterielpolitik, før en fuldt udbygget FUSP (og navnlig ESFP) er gjort operationel. Nogle ønskede vedtaget en forsvarsmaterielpolitik, der indføres i traktaten. Flere sagde, at det også afhænger af en definition af den militære trussel. Der var flere spørgsmål om muligheden for at åbne forsvarsmaterielmarkederne for øget konkurrence og udvikle en substantiel forsvarsmaterielpolitik, der kan give Kommissionen mulighed for at spille en rolle. En række medlemmer af gruppen foreslog, at man skulle overveje at oprette et forsvarsmaterielagentur, evt. på grundlag af det nuværende samarbejde, f.eks. inden for OCCAR, men med et udvidet mandat, der eventuelt omfatter indkøb. Et sådant agentur bør tage hensyn til medlemsstaternes meget forskellige interesser på dette område. Det kunne føre frem til et agentur, der fungerer på et frivilligt grundlag. En anden mulighed er, at samarbejdet fortsat vil kunne bygge på specifikke samarbejdsordninger, der bliver indgået blandt dem, der har en interesse i det.

Der var bred enighed blandt eksperterne om, at en definition af truslen og en velfungerende FUSP er en forudsætning for en forsvarsmaterielpolitik. Men det var klart, at fredsdividenden ikke længere findes, og at der er behov for øgede ressourcer. Det blev erkendt, at forsvarsmaterielindustrien kræver en anden behandling end andre sektorer. Der er mulighed for yderligere åbning af markederne (selv om det blev bemærket, at den europæiske industri allerede er mere åben end USA's), og en vis grad af konkurrence, men det skal afvejes mod kravene om indbyrdes afhængighed og forsyningssikkerhed. Et forsvarsmaterielagentur (med de forskellige muligheder, der var blevet skitseret), er et forslag, som fortjener alvorlig overvejelse, og der er helt sikkert her en potentiel opgave for Kommissionen, hvis man beslutter at gå i den retning.

Formanden understregede, at der er behov for en forsvarsmaterielpolitik til at understøtte ESFP og give Europa et passende forskningsgrundlag. I betragtning af medlemsstaternes meget forskellige interesser på dette område skal der overvejes forskellige løsninger, der giver tilstrækkelig fleksibilitet. Forslaget om et forsvarsmaterielagentur, der bygger på eller trækker på erfaringerne fra forskellige former for samarbejde, f.eks. OCCAR, er blevet fremsat og skal udvikles yderligere.
